

Príplatky sú len kompenzáciou – za horší i kratší život

V súčasnej situácii prebiehajúcich viacerých kríz, ale najmä extrémneho rastu cien, Konfederácia odborových zväzov SR upozorňuje, že účet za obnovu ekonomiky opäť zaplatia zamestnanci. Zamestnanci sú totiž prví v rade, ktorí na takéto krízy doplácajú, a to znižovaním príjmov, poklesom reálnych miezd, dokonca až stratou pracovných miest. Rast cien ukrajuje zo životnej úrovne zamestnancov a ich rodín a spôsobuje, že zo svojich výplát majú stále väčší problém uhradiť si svoje základné potreby. V krízových časoch tak nemôžu byť negatívne dopady prenášané len na plecia zamestnancov.

Navrhované „rozmrazenie“ mzdových zvýhodnení a zvýšenie minimálnych mzdových nárokov novelou Zákonníka práce z dielne poslancov NR SR je len návratom k úprave, ktorá bola už niekoľko rokov predtým uplatňovaná. Zmena prichádza ako opozičný návrh zákona a napriek tomu k nemu prebehla nedávno vecná diskusia so zástupcami zamestnávateľov a odborov a ministrom práce Milanom Krajniakom.

Nastavovanie parametrov zamestnaneckého prostredia by malo byť postavené na diskusii s jednotlivými aktérmi, a to s odbormi a zamestnávateľmi. Toto sa vzťahuje aj na zásahy do Zákonníka práce. Musíme ale upozorniť, že keď minister práce Milan Krajniak, po dohode so zamestnávateľmi, v roku 2020 zmrazil mzdové zvýhodnenia a znížil minimálne mzdové nároky, nikomu neprekážalo, že vecná diskusia so zástupcami zamestnancov (odbormi) neprebehla.

Ešte v čase predmetnej legislatívnej zmeny sme opakovane upozorňovali, že už v roku 2022 zamestnanci doplatia na takúto úpravu. Už v roku 2020 sme vyčíslili, že úpravy v minimálnych mzdových nárokoch sa môžu dotknúť až 1,2 mil. zamestnancov, pričom dopady na zníženie ich mzdovej úrovne môžu predstavovať až 871,18 mil. €. Negatívny efekt zmrazenia výšky mzdových zvýhodnení na mzdovú úroveň zamestnancov sme odhadli na ďalších 48 mil. € (za prácu v sobotu 8,3 mil. €, za prácu v nedeľu ďalších 13,1 mil. € a za prácu v noci 26,6 mil. €). V tom čase to bola lákavá úspora nákladov zamestnávateľov, avšak bez ohľadu na zohľadnenie dôsledkov pre zamestnancov.

KOZ SR chápe mzdové zvýhodnenia za prácu ako kompenzáciu pre zamestnanca za to, že musí vykonávať prácu v „neštandardných“, až „nesociálnych“ pracovných časoch. Slovenskí zamestnanci majú neľichtotivé prvenstvo medzi krajinami EÚ vo vykonávaní prác v neštandardných pracovných časoch (najmä v noci a nezaostávajú ani v prácach v sobotu a nedeľu). Dlhodobé vykonávanie práce najmä večer a v noci má negatívne dopady na ľudský organizmus, čo má následne negatívne dopady na celkový zdravotný stav obyvateľstva, preto by aj politiky štátu mali smerovať k obmedzovaniu takýchto prác a nie k ich zlacňovaniu a motivovaniu zamestnávateľov ich využívať.

Preto vyjadrenia zástupcov zamestnávateľov, ako aj z radov koalície, že rozmrazenie mzdových zvýhodnení spustí prepúšťanie a likvidáciu pracovných miezd, považuje KOZ SR v súčasnej krízovej situácii za zastráajúce. Zamestnávatelia sa roky snažia presvedčiť zamestnancov, že majú byť radi, že vôbec majú prácu. Pravdou ale je, že bez zamestnancov niet zamestnávateľov!

Bratislava, 26.10.2022

Kontakt: Martina Nemethová, hovorkyňa KOZ SR

E-mail: nemethova@kozsr.sk, tel.: +421/911/110616